

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), AUGUST 29, 1944 STEVILKA (NUMBER) 201

Ameriške čete so prodrle do Chateau-Thierry

Churchill povedal Italiji, kakšne so njene prilike

Italijani ne morejo pričakovati, da bodo sedeli pri mirovni mizi kot zavezniška sila

RIM, 28. avgusta. — Ministrski predsednik Churchill je danes pred odhodom iz Rima podal izjavo, v kateri je izrazil upanje, da bo prišel čas, ko bo Italija kot "svobodna in progresivna" država zavzela svoje mesto med vodilnimi narodi Evrope, ampak dal je jasno razumeti, da nikakor ne more upati, da bo ob koncu vojne sedela pri mirovni mizi kot polna zaveznica.

V tej zvezi je Churchill rekel, da konec vojne ne utegne biti tako daleč kot se je mislilo prvotno.

Obljuba za relief

Naznanil je, da je britskim zastopnikom pri mednarodnih organih dal naročilo, da sširijo vse, kar je v njihovi moči, da se olajša težave, v katerih se nahaja Italija, in da se bodo v kratkem pridružile zavezniškim armadam "velike italijanske sile."

Izjava glede mednarodnih organov se tolmači kot dokaz, da podpira prošnjo Italije za pomoč od strani relifne in rehabilitacijske administracije Združenih narodov. Omenjena organizacija bo poročala o položaju na konferenci, ki se bo prihodnji mesec vršila v Montrealu.

Ljudstvo odgovorno za fašizem

Kot se je zvedelo, je Churchill že preteklo sredo odpotoval iz Italije, medtem ko je bila njegova izjava objavljena šele danes.

V izjavi je britski premijer dal razumeti, da smatra italijansko ljudstvo odgovorno za Mussolinija in fašizem, in opozoril, da je Italija napadla Francijo in Veliko Britanijo v trenutku, ko sta bili najslabotnejši in ko so Italijani očividno mislili, da bo Anglija za vselej propadla.

"Ampak to se ni zgodilo," je dostavil Churchill.

Resnično edinstvo potrebno

Churchill je rekel dalje, da ako hoče Italija zopet postati svobodna dežela, mora predvsem postati resnično edina.

"Ampak politična razburkanost in boj med mnogimi strankami," je rekel premijer, "ne bo prinesel tistih preprostih radosti in pravic, katere želi masa ljudstva."

4. Tehniški — s sekcijami za javna dela, logorske delavnice, vzdrževanje zgradb in regulacija promet.

5. Zdravstveni — s sekcijami za ustno propagando, umetniške aktivnosti in propagando skozi tisk.

Begunci so organizirali svoje lastno gledališče, ljudsko univerzo (za izobrazbo odraslih), osnovno šolo, višjo šolo, tečaje za tuje jezike in tečaje za nepismene.

V taborišču vlada vzorna disciplina, red in snaga. Posebno hvalevredna je snaga, če se vzame v obzir neznosna klima puščave, v kateri se El Shatt nahaja, ter omejena količina vode, ki je ljudem na razpolago.

Nokomis, Ill. — Družina Frank Stražar je bila obveščena od vojnih oblasti, da je bil sin Anton Stražar ranjen v Franciji. Ta družina ima tri sinove v vojni. Andy se nahaja na Novi Gvineji, Frank pa v Californiji.

12. avgusta se je vrnil iz bolnišnice na svojo farmo Frank Koren, predsednik društva 393 SNPJ. Sicer še ni zdrav, toda je pri boljšem zdravju kot je bil. Zdaj je doma pod zdravniško oskrbo.

Rusi udarili 10 milj globoko v Sedmograško

LONDON, torek, 29. avgusta. — Rusi so včeraj strli zadnjo nemško obrambo na vzhodu in preko Karpatov vdrli 10 milj globoko v Sedmograško, ki so jo Ogri med vojno iztrgali Rumunom.

Rdeča vojska je udarila z bliskovito naglico, in gre očividno za tem, da zajame na stotisoče Nemcev, ki so zajeti južno od Karpatov v okolici Bukaresta in Ploestija.

Romunska luka zavzeta

Istočasno so se ruski marini izkrcali na Črnem morju in zavzeli drugo največjo romunsko luko Sulino na jugovzhodu, ter se polastili ustja Donave in zasedli mesto Tulgea, ki se nahaja 42 milj od donavske delte.

Druge sovjetske sile so zavzele veliko romunsko pristanišče Braila, ki leži ob Donavi dalje proti zapadu, očistili so nemške obrambe v soteski Galati dalje proti centru zadnjega odpora, in drveli dalje proti bogatim oljnim vrelcem v Ploestiju in proti Bukarestu.

50 milj od Bukaresta

Kot se poroča iz Moskve, se nahajajo prednje čete sovjetske oklopne kolone samo 50 milj od romunske prestolnice, medtem ko se v poročilu ne omenja sektorja med Ploestijem in Bukarestom, kjer se vrši ljuta borba med Nemci in Rumuni.

Uradno se poroča, da so Rusi na romunski fronti včeraj zajeli nadaljnjih 11,000 Nemcev.

PROŠNJA ZA SOBE

Odborniki lokalnih podružnic SANSa prosijo cenjene rojake, kateri imajo kako spalno sobo na razpolago, da bi sporočili Mr. Jos. Durnu, Mr. John Sušniku ali pa Mr. John Tavčarju.

Kot znano se bo v soboto in nedeljo vršila konvencija SANSa, katere se bodo udeležili delegatje iz raznih krajev, in dočim so si v splošnem delegatje sami preskrbeli prenočišča, pa bo morda kateri navzoč, ki še nima prostora za prenočevanje.

Torej, kdor ima sobo, je prošben, da sporoči zgoraj omenjenim.

ZAROKA

Mr. in Mrs. Joseph Virant, 19605 Kildeer Ave., naznanjata, da sta se zaročila njiju hčerka Jean in S/Sgt. Nicholas Roberts, iz Euclid, O. Čestitamo!

VAŽNA SEJA

V sredo, ob 8. uri zvečer se vrši važna seja odbora "Euclid Roosevelt-Lausche kampanjskega odbora" v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Prosi se člane in članice odbora, da se seje gotovo udeležijo, da se vse potrebno ukrene za igranje Lauschetove kampanje, katere se otvori v imenu vseh Slovencev, živčih v državi Ohio, v nedeljo, dne 10. septembra, ob 1.30 uri popoldne.

ZA POTREBNO DRUŽINO

Potrebna družina z majhnim otrokom dobi otroško posteljo in modroc zastoj ako se zglašuje na 1048 Addison Rd.

Zabavni program na Grovewood in E. 164 St.

V preteklosti so se poletne javne zabave vršile v raznih parkih, ampak z ozirom na transportne težkoče, ki jih je prinesla vojna, se je župan Frank J. Lausche odločil, da se slične priredbe vprizorijo tam, kjer bodo čim bolj dostopne za večino prebivalstva.

Tako se bo nočjo ob 8. uri vršil zanimiv in pester zabavni program na Grovewood javnem igrišču na E. 164 St. in Grovewood Ave. Taki programi se podajajo po petkrat na teden v raznih delih mesta.

Na programu, ki bo nočjo vprizorjen na Grovewood igrišču, bodo sledeče točke: Godba pod vodstvom Al Russo, solistinja Helen Erben, plesalka Charlotte Arey, magična predstava "Mystic Isely", in skupno petje.

Program se bo proizvajal pod vodstvom Mrs. Winifred Hodges, ravnateljice godbe pri mestnem rekreacijskem oddelku.

Rojaki in rojakinje, ki bivajo na severni strani Collinwooda, so abljani, da se priredbe udeležijo v čim večjem številu.

Kratke vesti

NACIJI BEZIJO IZ BOLGARIJE

LONDON, 28. avgusta. — Moskovski radio poroča, da so se Nemci začeli umikati iz Bolgarije, medtem ko zavezniške sile pripravljajo pogoje, pod katerimi bo Bolgariji dana prilika, da se umakne iz vojne kot zaveznica Nemčije. Poročilo trdi, da bodo v teku par dni vse nemške čete zapustile Bolgarijo.

NEMCI SE UMIKAJO NA GOTSKO LINIJO

Rim, 28. avgusta. — Poljske čete so danes napravile predor skozi nemško linijo pri reki Matuaro, in vsa znamenja kažejo, da se Nemci umikajo na takozvano gotško linijo v severni Italiji. Druga poročila pa trde, da se Nemci umikajo proti Alpam in Brennerskemu prelazu, in da očitno nameravajo prepušiti obrambo severne Italije Mussolinijevim fašistom.

MOČNEJSI IN LAHKEJSI CEMENT IZNAJDEN

CHICAGO, 28. avgusta. — Inženirji na Northwestern univerzi naznanjajo, da so našli cement nove vrste, ki je jačji od jekla in lahkejši kot aluminij. Rabilo se ga bo namesto jekla pri stavbenem delu, ampak stal bo samo tretjino toliko kot stane jeklo.

MATI OBTOŽENA RADI SMRTI OTROKA

GRANITE CITY, Ill., 28. avgusta. — Danes je bila tu aretirana Mrs. Ruby Westbrook, katere mož se nahaja pri vojakih preko morja. Njen 6 mesecev star sinček je bil najden mrtvev na domu in zdravniška preiskava je ugotovila, da je otrok umrl od lakote in zanemarjenja.

Tito pozdravlja Združeni odbor

NEW YORK, N. Y. — Združeni odbor južnoslovenskih Amerikancev je prejel od ministra g. Sava Kosanovića sledeči brzojav:

"Bili smo sedem dni v domovini. Imel sem izredna izkušstva, ali v splošnem je bilo to popolni dokaz mojega dosedanjega gledanja. Bil sem toplo sprejet. Raztolmačil sem obširno dobro delo Združenega odbora, kar je bilo sprejeto z velikim zadovoljstvom. Maršal Tito mi je dal za new-yorškega župana La Guardija svoj lastni revolver in lepo pismo s sliko. Tito in vsi voditelji pošiljajo celokupnemu odboru pozdrave."

Kosanović nosi Titov revolver županu La Guardiji

V zvezi z gornjim brzojavom je "New York Times" z dne 25. avgusta prinesel sledečo vest od Associated Press:

"Glavni štab maršala Tita v Jugoslaviji, 24. avgusta. — Maršal Tito pošilja svoj revolver, katerega je skozi tri leta borbe v Jugoslaviji nosil s seboj, županu mesta New Yorka, La Guardiji kot izraz svojega spoštovanja."

"Dr. Sava Kosanović, minister notranjih del v jugoslovanski vladi, ki je nedavno posetil maršala Tita, nosi ta dar za La Guardija."

"Ko je pred kratkim, tekom svojega bivanja v New Yorku g. Kosanović bil imenovan na sedanje mesto, ga je župan La Guardija naprosil, da izrazi njegovo občudovanje napram partizanski borbi Tita in Narodne osvobodilne vojske.

Novi grobovi

FRANK ŠIVIC

Po šest-mesečni bolezni je umrl Frank Šivic (Schivitz), star 62 let, stanujoč na 1109 Norwood Rd. Doma je bil iz vasi Pod-Selavnica pri Cerknici, odkoder je prišel v Cleveland pred 43. leti. Bil je član društva Napredni Slovenci št. 5 SDZ. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Christine, rojeno Debevec, dva sinova, Cpl. Edwarda in Sgt. Louisa, ter tri hčere: Mollie, Sylvijo Sukle in Esther Lampe, štiri vnuke, dva brata Antona in Johna ter več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 10. uri zjutraj iz Zakrajškovega pokopnega zavoda, 6016 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

JOHN BERZAK

Včeraj je bil žadet od srčne kapi ter je kmalu nato umrl John Berzak, star 62 let, stanujoč na 1741 E. 45 St. Doma je bil iz Temas Rekas na Romunskem, kjer zapuščala sina Jacoba, brata Josepha in sestro Ričo. Bil je član društva Deutsche Ungamer. Tukaj zapuščala soprogo Mary, rojeno Prakatara. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 1. uri popoldne iz Jos. Zele in sinovi pokopnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., ter na Highland Park pokopališče.

PRODIRAJO PREKO BOJIŠČ, KJER SO SE AMERIKANCI BILI TEKOM PRVE SVETOVNE VOJNE

ZAVEZNIŠKI GLAVNI STAN, London, torek, 29. avgusta. — Ameriške čete so v ponedeljek prodrle do Chateau-Thierry, kjer so njih očetje v zadnji svetovni vojni pomagali obrniti tok borbe, medtem ko so zavezniške armade v veliki ofenzivi na 200 milj dolgi fronti vrgle Nemce nazaj na zadnje linije, ki so jih držali leta 1918.

V svojem prodiranju so Amerikanci tudi šli mimo ameriških grobov v gozdu Lelleau, pet milj zapadno od Chateau-Thierry, in so skoro brez vsake opozicije udarili okrog 22 milj od mesta Meaux, kjer so prekorčili reko Marno.

Mnogi častniki, ki so vodili ofenzivo, so se pred 26 leti borili na istem terenu pod poveljstvom generala Pershinga. Eden izmed njih je gen. George S. Patton Jr., poveljnik ameriške tretje armade, ki je bil v zadnji svetovni vojni Pershingov pobočnik.

Amerikanci 94 milj od nemške meje

Berlin je danes uradno naznanil, da so Amerikanci v prodiranju proti Marni zavzeli postojanke, ki se nahajajo samo 94 milj od nemške meje. Ameriške čete so napredovale od Troyes do reke Vitry Le Fran-

Vesti z bojišč

Umrli - ranjeni - ujeti

Mr. in Mrs. Anton Kužnik, 986 E. 74 St., sta prejela poročilo od vojnega departamenta, da je bil njun sin Pfc. Edward B. Kužnik, star 21 let, 3. avgusta ranjen v Franciji.

Pfc. Kužnik je dodeljen oddelku s strojnimi puškami pri infanteriji in je odšel k vojakom prostovoljno lanskega oktobra, potem ko je dovršil študije na John Carroll univerzi. Bil je rojen v Zd. državah, toda starši so ga kot otroka vzeli s seboj v staro domovino, s katerimi se je vrnil v Ameriko leta 1939. Preko morja je bil poslan preteklega junija.

Pfc. Kužnik je izboren pianist in je bil pred odhodom v armado aktiven pri "Glasbeni Matici."

Dne 4. avgusta je bil ubit v Franciji Pvt. George F. Valjato, star 20 let, čigar oče Mark Valjato stanuje na 1001 E. 63 St. V enem svojih zadnjih pism je poročal, da se je nahajal s stotnjico prostovoljcev.

Valjato je pohajal Willson Junior High School in je pred odhodom k vojakom lanskega januarja delal v tovarni. Preko morja je bil poslan preteklega junija.

MISS ZAVERTNIK ZAROGENA

Mr. Joseph Zavertnik, iz Englewood, N. J., naznanja zaročbo svoje hčerke Dorothea, z Mr. John Evans Dosey, sinom Mr. in Mrs. Walter S. Dosey, 3124 Sebor Rd., Cleveland Heights. Miss Zavertnik, katere oče je sin pokojnega bivšega urednika Prosvete, Jožeta Zavertnika, je pohajala v Moravian kolegij v Bethlehem, Pa., Mr. Dosey pa je dovršil študije v Lehigh univerzi, kjer je bil član Sigma Chi, sedaj pa je uspešen v Newark, N. J. Bilo srečno!

PRISTOPILA K WACS

Dne 29. avgusta bo odšla v Fort Des Moines, Ia., kjer bo pričela z bazično treningom, Miss Louise Glach, hčerka Mr. in Mrs. John Glach, 952 E. 141 St. Miss Glach je vstopila k ženski armadni organizaciji WACS pri letalski sili.

stre, Mrs. Josephine Schult, Julia, Zora in Katherine, in šest bratov, Pvt. Marion in Missouri, Pvt. Mark Jr. na Irskem, Pvt. Steve v Angliji, Pfc. John, ki je od 22. januarja pogrešan v Italiji, Charles in Emil.

Mr. in Mrs. Joseph Grošel, 15410 Waterloo Rd., sta prejela pismo od svojega sina S/Sgt. Fred Grosel, ki se nahaja pri infanteriji, da je bil v bitki v Franciji ranjen v obe nogi. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Angliji, ter kot piše, da ima najboljšo bolniško oskrbo. S/Sgt. Grosel, je 23 let star in je prostovoljno vstopil v armado pred štirimi leti, prekomorja pa je bil poslan pred 2½ leta. Njegov brat Joseph se nahaja z oklopno silo nekje na Angleškem.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaukee, Wisconsin. — Violen rojenice so se zglasile pri družinah John A. Kozleučar in Emil Može, kjer so pustile sinčka, pri družini Anton Gano-

ni pa hčerko.

Poročili so se: Alois A. Goddec in Dolores E. Tomczyk, J. Poznik in Kathryn M. Dumak.

Masontown, Pa. — Tukaj je 22. julija umrl Andy Radonič. Pokopan je bil v Republic, Pa. East Worcester, N.Y. — Dne 12. avgusta se je vrnil iz bol-

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Drugi dan je poslal Kaleb Elo in Martina z živino v Nykerk. Odšla sta z doma zarana, ko je še pokrivala mračno pokrajino siva, težka rosa, in sta gonila pred seboj lisaste junice in bike, podobne v somraku sanjskim prikaznim. Ela je zapirala kinkala na sedlu in se kdaj pa kdaj prestrašeno vzdramila, ko je počil Martinov bič in švrknil govedo po boku. Kadar je odprla oči, so se ji zdele živili na cesti neresnične kakor v bajki. Ponovno so jo obhajale želje, da bi bila Judita zanesljivejša in bi jo mogli pošiljati na mesto nje z doma. Oh, ta Judita misli vedno le nase! A kaj pridobi na zadnje s tem! Privlačno jo na kmetijo krepkeje nego kateregakoli drugega. Morebiti bi bilo krasno pobegniti z Malcolmom. Na severu so modra, globoka jezera in neskončen mir vladal na njihovem obrežju, ko sijajo zvezde.

Ela se je predramila, ko ji je kinknila glava na glavič sedla. Noge so ji zaspale in jo ščebele v stremenih. Stresla se je in zavrnila ter odprla rdečeeobrobijene oči. Bili so sredi gozda in sivi jutnji svet je še zakrival svetlo listje. Eli se je zdelo, da je sedela in spala na konju ure in ure.

V Nykerku je bil brzojavitelj, ki je obveščal kmete o cenah žita in živine. Od tega je Martin zvedel, da je cena lanu silno poskočila. To je bila radostna novica za Kaleba.

Ko mu jo je Martin povedal, si je Kaleb pogladil z roko brke in si obrisal zadovoljni smehljaj, ki mu je zaigral na obrazu. Toda še je bil čas, (da bi se moglo lanu pripetiti kaj kvarnega). Človek se ne sme prenačljati z veseljem.

"Poskočile ka-li? No, dovolj časa je še, da lahko padejo, dovolj časa," je odvrnil.

Toda ta novica mu je bila zadosten razlog, da je šel tisti večer s svetilko v roki na lanišče. Čer s svetilko po morju bogastva. Še malo časa, pa ga pozanjejo. In v vsej bližnji okolici ne bo tako bogatega kmeta, kakor je on, Kaleb Gare. Dobro,

da ne ve Amalija za njegovo veliko bogastvo. Mogla bi se ga polakomniti ali pa oholo dvigniti glavo.

Kaleb se je spomnil Bjarnassonovih. Tudi ti so bili dobro založeni z dobrinami tega sveta. Toda takega lanu niso zmogli. Bjarnassonovi niso imeli razen govedi in konj skoraj ničesar drugega, ukvarjali so se le z mesom. Toda v lanu je tičal duh, njegovi rasti je bilo treba v tej pusti deželi človeške volje. Samo Kaleb Gare je mogel pridelovati lan.

Bjarnassonovi so na vse zadnje le našli dragocene ostanke svojcev, zaradi katerih so vse leto branali po jezeru. To je bilo Kaleb Garu v veliko zadovoljstvo, v zares veliko! In Martin, ta ubogi neboljnjec, se ni upal vzeti, kar mu je šlo po pravici. Celih dvanajst mesecev so Bjarnassonovi tako predirno kljubovali Kaleb Garu zbog take malenkosti, zbog svojih čustev, in tudi prodrli. Nadležna misel. Toda to je bila Martinova krivda. Moral bi bil prisiliti Martina k ribarjenju. Kaj je bilo pač tedaj z njim? Je li izgubil na vse zadnje oblast nad svojci? Ne, ne, Amalija je slej ko prej enaka in Judita se je neizmerno poboljšala. Nobenega poudara ni za vznemirjanje. Nalašč bomo to zimo brez rib, samo da bomo kljubovali Bjarnassonovim!

Da, Mark Jordan! Tudi za tega imam nekaj. Kaleb jo je ubral preko strnišča nazaj. Svetilka mu je nihala tik nad zemljo. Smehljaj se je od zaupanja v svojo mogočnost. Vse mu je bilo le velika burka, a življenje in vladanje tako preprosto. In da bi bila letina popolna, so poskočile še cene lanu, kakor se dvigne zlata raketa.

III

Tisti teden sta Linda in Judita v slehernem prostem trenotku skrivoma izdelovali oblečila v učiteljični sobi. Judita je šivala brez pravega veselja, ne vedoč za gotovo, ali bo sploh kdaj oblekla pisani kostum ali ne. Linda je bila tako požrtvovalna, da je delala plašč za Elo, ne da bi ji bila kaj omenila o

Amusement Park Fires Greatest in History

Two fires swept New York City's most popular amusement beach parks doing damage of nearly one million dollars and resulting in an injury list of more than 500 people. Left, aerial view of Palisades amusement park fire at Cliffside Park, N. J., favorite resort of New Yorkers. Photo taken from a navy plane from Floyd Bennett field. Right, billows of black smoke, spotted by spurts of live flame, shoot skyward from a roller-coaster ride in historic Luna park on Coney Island. Thousands of men, women and children were routed from the crowded park. The fire at both parks was of undetermined origin.

tem. Toda do Martina je bila zaupnejša in mu je nataknila ob priliki smešno opravo na nerodno telo. Fant se je sramežljivo nakremžil, toda Linda je bila zadovoljna, videč, da se mu je lice veselo zjasnilo, ko je ogledoval na sebi težko kurentovo obleko.

Toda Juditino mrko vedenje se tudi v tem tednu nadopolnih priprav ni razjasnilo. Linda se je že bala, da je dekle izgubila pogum in so Kalebova čuječnost in neprestani Amalijini opomini dosegli svoj namen.

Med tednom se je vračal Thorvald Thorvaldson z vozom iz Yellow Posta. Stopil je h Kalebom in se mudil pri njih toliko časa, da si ni mogla Amalija kaj, da ga ne bi na Kalebovo željo povabila na kosilo. Sicer se pa ni ves teden dogodilo nič novega. Amaliji se je zdel tisti dan brez konca in kraja. Nihče ni omenil veselice in vsi domači so hodili za svojim vsakdanjim opravilom, kakor da se vsa ta zajednica ne bi bila prav nič pripravljala za zabavo.

Judita se je smukala okoli hiše, od svinjaka do ovčjega pašnika, od tega do skladovnice drv. Tu se je ustavila ter pričela pridno cepiti drva za Ama-

lijo, kakor da bi ji bilo to najljubše opravilo.

Neki dan je šla z Martinom in Karljem v gozd po drva. Ko so se vračali, ji je pričelo srce nenadoma hitreje utripati od upanja, da bo nemara videla Svena, kajti pas gozda, ki ga je bil Kaleb kupil od Fusija Aronsona, se je razprostil za Sandbovim posestvom. Toda ker ga ni videla, ji je bilo telo na poti domov težko in mrtvično. Linda se je zaman trudila, da bi jo bila razvedrila ali si pridobila njeno zaupanje.

Vrata na skedenj so ostala zaklenjena. V petek, dan pred maskarado v Lattske šoli, je stopil Kaleb mimo skedenja in se smehljaj sam pri sebi. Prigoda s sekiro je bila zanj na vse zadnje srečno naključje. Napočil je čas, da preizkusi Judito in se dodobra prepriča, ali se je ukladila enkrat za vselej. Želel je biti na jasnem, pri čem je. Vrh tega se je Amalija protivila, da bi šla Judita na maskarado. To mu je bilo jasno. Zdelo se mu je dobro dokazati Amaliji, da je njena volja pri tej zadevi povsem brezpomembna.

Kaleb je bil prepričan, da se Judita ne bo upala pobegniti onstran Lattske šole. In če bi se uprla—saj je zato odgovorna Amalija. In potem bi se mogla urediti tudi tista zadevica, ki jo je imel z Markom Jordanom.

V petek večer je izjavil Kaleb vpricho družine, da pojdejo njegovi otroci na veselico v Lattske šoli. Po teh besedah je vse omizje oživelo. Toda Kaleb je zapičil oči v Amalijo in si je skrivaj gladil brado in brke. Amalija se ni dala uplašiti. Nasmehnila se je Martinu in dejala: "Moral se boš prej naučiti plešati, Martin."

Njena ravnodušnost je vznemirila Kaleba. Segel je po svetilki in jo mahnil še pred mrakom preko strnišča. Izenadga ga je obšla misel, da je zgubil vajete nad družino, da je morda na vse zadnje storil kakšno napako: Nemara Amalija želi,

da bi Judita ušla — ali ji pa hoče dati priliko pobegniti s Svenom. Bog ve, če ni žena dovolj pretkana, da mu prikriva svoje prave namene. Morda plete baš sedaj načrte, da pomaga Juditi od hiše. No, naj le snuje in kuje! O pravem času bo zvedela, kdo je gospodar v hiši. "Saj imam slej ko prej na razpolago skrivnost o Marku Jordanu. Naj Amalija le poskusi spletkariti!"

IV

Linda je odjahala tisti večer h Klobčevim in srečala Marka pod klancem gozdne poti. Mark je skočil s konja in jo sedec na sedlu objel z obema rokama. To mu je bilo tako ljubbo.

"Draga Lindica," je šepetal in se približal s svojim obrazom njenemu, "sleherni dan se mi zdi dolg ko celo leto."

Linda se je privila nanj. "Veš Mark, ne morem se iznebiti občutka, da se pripeti nekaj strašnega. Vodomec je letel sinoči naravnost preko hiše," je dejala in Mark je čutil, da ji telo drgeta.

Mark se je zasmejal. "Tvoja skrb za Judito je vzrok temu, dušica. Čez nekaj dni izgineva odtod in sedanje življenje se nama bo zdelo kakor sanje. No — dovoli, da ti pomagam s konja. Hodiva rajši peš. Ali bi šla malo okoli tega izsušenega jezerišča? Ta kraj bo kaj primeren za tvoje strahotne misli."

Bilo je še dovolj svetlo za enourni sprehod po tisti sirovi okolici. Linda je pritrdila. "Nisem ga še videla od drugod, ko z vrha južnega grebena. Ta kraj s svojim prihuljenim rastlinstvom je nekam sličen ozemlju na zemljevidu, kjer je obstala Noetova barka po potopu, če ga gledamo z gore Ararata." Povedla sta konja skozi suhi les. Osuto, rumeno listje jima je šumelo pod nogami, a nad glavo jima je lahno šustelo ve-

Kupujte vojne bonde!

Mourn at Camp of Annihilation

Photo shows a few of the thousands of Poles weeping for their loved ones at the edges of the huge burial pits at the ill-famed "Camp of Annihilation" in suburban Lublin, Poland. The Nazi burnt to ashes the bodies of thousands upon thousands of victims of their tortures and threw the remains into the pit. Special ovens were built for this purpose.

jevje. Ko sta stopila iz lesu, sta šla mimo Garove senožeči, kjer so stali dragoceni stogi sena. Prišla sta do zašarjenega barja, onstran katerega je ležalo jezersko dno, temnorjava, zaokrožena ravnina z velikanskimi, grdimi razpoklinami, zeva-jočimi križem kražem na površju. Čudnolike korenine in kamenje, pokrito z bledimi usedlinami, je štrlelo v motno svetlobo. Linda in Mark sta se napotila po ozkem pasu trde zemlje med jezeriščem in barjem.

"Na obeh straneh bi se lahko pogreznili, Linda," je opomnil Mark in se ozrl po izdajal-

skem, lasem podobnem bar-skem trstju in po sivem jezerišču, ki je bilo tem temnejše, čim bliže je bilo sredini, kjer še ni bilo popolnoma suho.

Na južni strani, onstran jezerske kotline, je ležalo lanišče Kaleb Gara. S kraja, kjer sta stala, sta Linda in Mark videla starca, ko je baš odhajal s polja. Čokato telo se mu je sklanjalo k zemlji in se temno odražalo od jantarjastega obneblja.

"Mark," je zamrmrala Linda, prijemši ga za roko, bojim se ga."

(Nadaljevanje)

U. S. POLETI KRI . . . V EVROPO

1000 pajntov na dan se potrebuje, da se ojači uporabo plazme.

Doslej, se je celo kri, ko se jo je potrebovalo, dobilo od mož pri oboroženi sili preko morja ali od civilistov v bojnem okrožju. Sedaj je mogoče po zraku poslati celo kri. Da bo mogoče doseči to novo kvoto, pravi Rdeči križ, je potrebno imeti več darovalcev, več ponovnih darovanj, več trgovskih podjetij in organizacij, ki bi vsaki teden poslale darovalce krvi. Darujte vašo kri danes in ohranite eno življenje.

AMERICAN RED CROSS BLOOD DONOR SERVICE

1227 PROSPECT AVE. Superior 1800

— ★ —

To naznanilo je pod pokroviteljstvom

WAR EFFORTS COMMITTEE OF THE CLEVELAND ADVERTISING CLUB

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materialno podpiramo osvobodilno borbo naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev pred Ameriko in pred celim svetom tolači značaj, cilje, in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Poslajte svoje prispevke ZDRUŽENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH AMERIKANECV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo svoja življenja.

IZPOLNITE IN POSLJITE SPODNJI KUPON:

The United Committee of South-Slavic Americans
1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

Ime
Naslov
prilagam \$..... za fond Združenega odbora kot "Contributing Member" istega.

Vse čke in money-ordere izdajte na ime:
United Committee of South-Slavic Americans

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČI!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

